

NOTE BIBLIOGRAFICE

CRISTIAN M. VLĂDESCU, Fortificațiile romane din Dacia Inferior, Ed. „Scrișul românesc“, Craiova, 1986, 160 p.

La origine o dizertație academică, noua lucrare semnată de Cristian M. Vlădescu (în 1983 a publicat *Armata romană în Dacia Inferior*) abordează tot fenomenul militar al provinciei create prin anii 119/120 e.n., de data aceasta sistemul ei defensiv. Dezvoltînd informațiile acumulate prin cercetări arheologice, periegeze, sondaje, observații aerofotografice sau culese din consultarea textelor antice (în special *Tabula Peutingeriana*), cartea în discuție, recomandată călduros în **Prefață** de regretatul profesor Radu Vulpe, reprezintă o „sinteză“ valoroasă asupra fortificațiilor Daciei Inferior și, în același timp, „un instrument de lucru util pentru viitoarele cercetări“ (p. 7). După un scurt **Cuvînt înainte** (p. 7), o listă a abrevierilor (p. 8) și un istoric al cercetărilor privind fortificațiile romane din acest teritoriu (p. 9—11), cele mai multe pagini ale lucrării înfățișează punctele fortificate ale Daciei Inferior (p. 12—95) „în ordinea construirii lor pe direcțiile principale de apărare spre limite și de pază în interior, de la vest spre est“ (p. 12) ; un subcapitol aparte are în vedere cele două limesuri — **Alutanus** și **Transalutanus** (p. 95—97). Repertoriul întocmit de autor cuprinde date — unele inedite — cu privire la planul de construcție al castrelor, castelelor și turnurilor de pază, forma și orientarea lor, materialul din care au fost ridicate, clădirile interioare, valurile și șanțurile de apărare, poziția lor față de limes.

A treia secțiune a lucrării prezintă — în cea mai mare parte pe baza unor observații proprii ale autorului — rețeaua de drumuri a provinciei (p. 98—104), subliniindu-se încă o dată importanța acestora în dezvoltarea economică și în apărarea teritoriului. Concluziile (p. 105), rezumatul în limba franceză (p. 129—135) și foarte utilele anexe cuprinzînd tabelul comparativ cu elementele principale ale fortificațiilor din Dacia Inferior (p. 136—151), unitățile militare staționate în aceste fortificații (p. 152—155) și militarii activi din această provincie (p. 156—160) încheie lucrarea oferită de Cristian M. Vlădescu.

Nelu Zugravu

NICOLAE BRANGA, Italicii și veteranii din Dacia, Mărturii epigrafice și arheologice, Ed. „Facla“, Timișoara, 1986, 298 p.

După **Aspecte și permanențe traco-romane** (1978) și **Urbanismul Daciei romane** (1980), ambele scoase la aceeași editură timișoreană, Nicolae Branga subscrie o nouă contribuție, care vine să întregască tabloul preocupărilor sale asupra istoriei antice a României. Subiectul a-